

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายแบบหาความสัมพันธ์ (Descriptive Correlational Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ และอายุ การประเมินความเครียด การเผชิญความเครียด ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และความผาสุกทางใจของวัยรุ่นที่เสพติดยาบ้า ขณะรับการรักษาในแผนกผู้ป่วยนอก สถาบันธัญญารักษ์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การประเมินความเครียด การเผชิญความเครียด ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และความผาสุกทางใจของวัยรุ่นที่เสพติดยาบ้า ขณะรับการรักษาในแผนกผู้ป่วยนอก สถาบันธัญญารักษ์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วัยรุ่นที่เสพติดยาบ้า ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่มารับบริการบำบัดรักษาในแผนกผู้ป่วยนอก สถาบันธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็น วัยรุ่นที่เสพติดยาบ้า ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่มารับบริการบำบัดรักษา ในแผนกผู้ป่วยนอก สถาบันธัญญารักษ์ โดยมีขั้นตอนการคัดเลือก ดังนี้

1.ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยคำนวณได้จากสูตร Thorndike (1978) ดังนี้

สูตร $N \geq 10k + 50$ (ในเมื่อ N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง, k = จำนวนตัวแปรทั้งหมด)
ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ $N \geq (10 \times 10) + 50 = 150$ คน

2.การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

- 2.1 เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่เสพติดยาบ้าที่มีอายุระหว่าง 13 - 21 ปี
- 2.2 เข้ารับการรักษาการเสพติดยาบ้าด้วยความสมัครใจ
- 2.3 เข้ารับการรักษาในระยะบำบัดรักษาด้วยยาและระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ
- 2.4 มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ สามารถติดต่อสื่อสารรู้เรื่อง

- 2.5 สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้
- 2.6 วัยรุ่นเสพติดยาบ้าที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีทุกราย ต้องได้รับการอนุญาตและ
เซ็นยินยอมให้เข้าร่วมวิจัยจากผู้ปกครอง
- 2.7 เป็นผู้ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. เกณฑ์การคัดออกจากกลุ่มตัวอย่าง
  - 3.1 วัยรุ่นที่เสพติดยาบ้า ที่มารับบริการครั้งแรกหรือเข้าสู่ระยะบำบัดรักษา
ด้วยยา (ขั้นตอนที่ 2) ภายใน 1 วัน
4. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
  - 4.1 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ประเมินคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดย
ได้รวบรวมข้อมูลบางส่วนก่อนพบผู้ป่วยจากเอกสารทางราชการ ได้แก่ ทะเบียนประวัติผู้ป่วย เอกสาร
การตรวจร่างกายของแพทย์ เอกสารการซักประวัติของพยาบาล และนักสังคมสงเคราะห์
  - 4.2 หลังจากได้รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติครบตามที่ต้องการ ผู้วิจัยหรือผู้ช่วย
วิจัย ขอพบและแนะนำตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง สร้างสัมพันธภาพและตรวจสอบคุณสมบัติอีกครั้ง ถ้ามี
คุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยคำนึงถึงการยินยอมของ
กลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก โดยชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ์ให้แก่กลุ่มตัวอย่างได้รับทราบโดยละเอียด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง รวมทั้ง
เครื่องมือที่ดัดแปลงให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการสร้างแบบสอบ
ถามแบบมีโครงสร้าง ศึกษาทฤษฎี งานวิจัย บทความและเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้
ป่วย สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิด คำจำกัดความของการวิจัย และปรับปรุงมาจากรายงานการ
วิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 5 ส่วน
จำนวน 98 ข้อคำถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 3 ข้อ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งครอบคลุม อายุ เพศ ระยะที่บำบัดรักษา ซึ่งข้อมูลส่วนนี้ผู้
ป่วยลงบันทึกด้วยตนเอง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการประเมินความเครียด จำนวน 27 ข้อ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเครียด รวมทั้งประสบการณ์ในการสัมภาษณ์วัยรุ่นที่เสพติดบ้า ขณะเข้ารับการบำบัดรักษา ในขณะที่ฝึกปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวช

2.2 จัดทำโครงร่างแบบสอบถาม (blue print) เพื่อให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมคำจำกัดความของตัวแปร การประเมินความเครียด (ซึ่งมีการกำหนดจากการศึกษา ในข้อ 2.1) โดยมีการกำหนดจำนวนและสัดส่วนของข้อคำถาม ให้ครอบคลุมทั้งประเด็นหลักและประเด็นย่อยที่ศึกษา

2.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมการประเมินสถานการณ์ขณะเข้ารับการบำบัดรักษาว่าก่อให้เกิดความเครียดต่อตนเองในประเด็นหลัก 3 ลักษณะ คือ 1) เป็นอันตราย/สูญเสีย 2) คุกคาม หรือ 3) ทำทนาย ตามแนวคิดของ Lazarus & Folkman (1984) โดยในแต่ละประเด็นหลัก จะสร้างข้อคำถามเป็นประเด็นย่อยๆ อย่างละ 9 ข้อ

ลักษณะของข้อคำถาม เป็น Analog Scale ประกอบด้วย ข้อความทางด้านบวกทั้งหมด จำนวน 27 ข้อ คือ 1) เป็นอันตราย/สูญเสีย จำนวน 9 ข้อ 2) คุกคาม จำนวน 9 ข้อ และ 3) ทำทนาย จำนวน 9 ข้อ ในการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างประเมินด้วยตนเองว่าเห็นด้วยกับข้อความในแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด ระดับความคิดเห็นจะแทนด้วย Linear Analog Scale มีความยาว 100 มิลลิเมตรมีค่าตั้งแต่ 0 - 100 ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย (X) ลงบนเส้นตรงที่ตรงกับความคิดเห็นของตนมากที่สุด มีการให้ความหมายของค่าคะแนน ดังนี้

ข้อความ	ความหมาย	คะแนน
0 หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อความนั้นเลย	0
100 หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อความนั้นมากที่สุด	100

การคิดคะแนน ทำได้โดยใช้ไม้โปรแทรกเตอร์วัดเส้นตรง แล้วอ่านค่าคะแนนในแต่ละข้อ ตามที่วัดได้เป็นมิลลิเมตร โดยเริ่มวัดจาก 0 ถึง เครื่องหมายกากบาทที่ผู้เข้าร่วมวิจัยใส่ไว้ ซึ่ง 1 มิลลิเมตร เท่ากับ 1 คะแนน โดยคิดคะแนนทุกข้อคำถามแล้วนำคะแนนมารวมเป็นรายด้าน คะแนนรวมแต่ละด้านจะอยู่ในช่วง 0 - 900 คะแนน การแปลผลคะแนนในแต่ละด้าน โดยคะแนนสูงหมายถึงมีการประเมินด้านนั้นสูง คะแนนต่ำหมายถึง มีการประเมินด้านนั้นต่ำ

สำหรับการประเมินเพื่อจัดกลุ่มว่าผู้เสพติดยาบ้าแต่ละรายมีการประเมินความเครียดเป็นแบบใดนั้น ผู้วิจัยจำแนกกลุ่มโดยดูจากค่าคะแนน การประเมินความเครียดทั้ง 3 ลักษณะเปรียบเทียบกัน หากผู้เสพติดยาบ้ามีคะแนนการประเมินความเครียดในลักษณะใดสูงที่สุด แสดงว่าผู้เสพติดยาบ้ารายนั้นมีการประเมินความเครียดในภาพรวมเป็นลักษณะนั้น

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการเผชิญความเครียด จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงโดยปรับข้อความคำถามให้มีความเหมาะสมกับวัยรุ่นเสพติดยาบ้า แบบสอบถามนี้ดัดแปลงมาจากเครื่องมือ The Adolescent Coping Scale ที่ Erica Frydenberg and Ramon Lewis (1986) ได้พัฒนามาจากแนวคิดของ Lazarus & Folkman (1984) และวีณา มิ่งเมือง (2540) นำมาพัฒนาต่อเพื่อใช้วัดการเผชิญปัญหาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

3.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การเผชิญความเครียดของวัยรุ่นที่เสพติดยาบ้า ขณะเข้ารับการรักษา

3.2 จัดทำโครงร่างแบบสอบถาม (blue print) เพื่อให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมคำจำกัดความของตัวแปร การเผชิญความเครียด โดยมีการกำหนดจำนวนและสัดส่วนของข้อความคำถาม ให้ครอบคลุมทั้งประเด็นหลักและประเด็นย่อยที่ศึกษา

3.3 ปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมการเผชิญความเครียดขณะที่เข้ารับการรักษา ในประเด็นหลัก 3 ลักษณะ คือ 1) มุ่งจัดการกับปัญหาโดยใช้ความสามารถของตนเอง จำนวน 17 ข้อ 2) มุ่งจัดการกับปัญหา โดยอาศัยแหล่งสนับสนุนอื่นๆ จำนวน 7 ข้อ 3) แบบหลีกเลี่ยงปัญหา จำนวน 16 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง เล็กน้อย ไม่เคย ลักษณะข้อความคำถามเป็นข้อความทางด้านบวกทั้งหมด มีการกำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบได้ 1 คำตอบ โดยมีความหมายและเกณฑ์การประเมินความคิดเห็นดังนี้

ข้อความ	ความหมาย	คะแนน
มาก	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านมาก	4
ปานกลาง	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านปานกลาง	3

เล็กน้อย	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านเล็กน้อย	2
ไม่เคย	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านเลย	1

การคิดคะแนนคิดเป็นรายด้าน โดยนำคะแนนของทุกข้อคำถามมารวมกัน ซึ่งคะแนนรวมด้านมุ่งจัดการกับปัญหาโดยใช้ความสามารถของตน อยู่ในช่วง 17-68 คะแนน ด้านมุ่งจัดการกับปัญหาโดยอาศัยแหล่งสนับสนุนอื่นๆ อยู่ในช่วง 7-28 คะแนน ด้านหลีกเลี่ยงปัญหา อยู่ในช่วง 16-64 คะแนน การแปลผลคะแนน คะแนนสูงหมายถึง มีการเผชิญความเครียดด้านนั้นสูง คะแนนต่ำ หมายถึง มีการเผชิญความเครียดด้านนั้นต่ำ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย นำมาจากแบบสอบถาม ของ ผ่องศรี ศรีมรกต (2536) ซึ่งแปลมาจากแนวคิดของ Rosenberg (1965) แล้วนำไปใช้วัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรังสีรักษา มีค่าความเที่ยง (reliability) เท่ากับ .91 และ อรรถญา แพจจัย (2544) ได้นำมาใช้วัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ติดสารเสพติดขณะเข้ารับการบำบัดรักษา มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .80 ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงโดยปรับข้อคำถามให้มีความเหมาะสมกับวัยรุ่นเสพติดยาบ้า โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

4.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของวัยรุ่นที่เสพติดยา ขณะเข้ารับการบำบัดรักษา

4.2 จัดทำโครงร่างแบบสอบถาม (blue print) เพื่อให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุม คำจำกัดความของตัวแปร ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง โดยมีการกำหนดจำนวนและสัดส่วนของข้อคำถาม ให้ครอบคลุมทั้งประเด็นหลักและประเด็นย่อยที่ศึกษา

4.3 ปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสม ซึ่งครอบคลุมความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่เสพติดยาบ้า ที่เกิดขึ้นระหว่างการเข้ารับการบำบัดรักษา

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ ตลอดเวลา บ่อย นานๆครั้ง ไม่เลย โดยแบ่งลักษณะข้อคำถามเป็น 2 ประเภท คือ ข้อความที่เป็นข้อความทางดี เนบวก จำนวน 5 ข้อ ข้อความที่เป็นข้อความทางด้านลบ จำนวน 5 ข้อ มีการกำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบได้ 1 คำตอบ โดยมีความหมายและเกณฑ์การประเมินความคิดเห็นดังนี้

ข้อความ	ความหมาย	คะแนน	
		ข้อความด้านบวก	ข้อความด้านลบ
ตลอดเวลา	มีความรู้สึกเช่นนี้ตลอดเวลา	4	1
บ่อย	มีความรู้สึกเช่นนี้เกิดขึ้นบ่อย	3	2
นานๆครั้ง	มีความรู้สึกเช่นนี้เกิดขึ้นนานๆครั้ง	2	3
ไม่เคย	ไม่เคยมีความรู้สึกเช่นนี้เกิดขึ้นเลย	1	4

การคิดคะแนนโดยนำคะแนนของทุกข้อมารวมกัน โดยอยู่ในช่วง 10 – 40 คะแนน การแปลผลคะแนน โดยคะแนนที่สูง หมายถึง มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง คะแนนต่ำ หมายถึง มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

5. แบบสอบถามเพื่อวัดความผาสุกทางใจ จำนวน 18 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ สกุลรัตน์ เตียววานิช (2545) เพื่อใช้วัดความผาสุกของผู้สูงอายุ ซึ่งแปลและดัดแปลงมาจากแบบวัด General Well-being Schedule ของ Dupuy (1977 cited in McDowell & Newell, 1996) ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ Bradburn (1969) มีค่าความเที่ยง (reliability) เท่ากับ .88 และ แบบสอบถามของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2537) ซึ่งเป็นผู้แปลแบบวัด General Well-being Schedule ของ Dupuy (1977) โดยปรับข้อคำถาม ให้มีความเหมาะสมกับวัยรุ่นนเสพติดยาบ้า โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

5.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความผาสุกทางใจของวัยรุ่นนเสพติดยา ขณะเข้ารับการบำบัดรักษา

5.2 จัดทำโครงร่างแบบสอบถาม (blue print) เพื่อให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุม คำจำกัดความของตัวแปรความผาสุกทางใจ โดยมีการกำหนดจำนวนและสัดส่วนของข้อคำถาม ให้ครอบคลุมทั้งประเด็นหลักและประเด็นย่อยที่ศึกษา

5.3 ปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุม ความผาสุกทางใจของวัยรุ่นนเสพติดยาที่เกิดขึ้น ขณะเข้ารับการบำบัดรักษา ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบของความผาสุกทางใจ ทั้ง 6 ด้าน 1) ความวิตกกังวล 2) ความซึมเศร้า 3) ความผาสุกทางใจด้านบวก 4) การควบคุมตนเอง 5) ภาวะสุขภาพโดยทั่วไป และ 6) ความมีชีวิตชีวา (Dupuy,1977)

แบบสอบถามชุดนี้ มี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6

ระดับ คือ มีคะแนนตั้งแต่ 0 - 5 โดยแบ่งลักษณะข้อคำถามเป็น 2 ประเภท คือ ข้อความที่เป็นข้อความทางด้านบวก จำนวน 6 ข้อ ข้อความที่เป็นข้อความทางด้านลบ จำนวน 8 ข้อ มีการกำหนดให้ผู้ตอบเลือกตอบได้ 1 คำตอบ ซึ่งลักษณะคำตอบขึ้นอยู่กับลักษณะข้อคำถามในแต่ละข้อ ยกตัวอย่าง เช่น

ข้อความ	ความหมาย	คะแนน	
		ข้อความด้านบวก	ข้อความด้านลบ
มากที่สุด	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านมากที่สุด	5	0
มาก	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านมาก	4	1
ปานกลาง	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านปานกลาง	3	2
น้อย	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านน้อย	2	3
น้อยที่สุด	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านน้อยที่สุด	1	4
ไม่มีเลย	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านเลย	0	5

ตอนที่ 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าเชิงเส้นตรง (Linear Analog Scale) มีค่าตั้งแต่ 0 - 10 คะแนน โดย 0 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเลย 10 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด โดยแบ่งลักษณะข้อคำถามเป็น 2 ประเภท คือ ข้อความที่เป็นข้อความทางด้านบวก จำนวน 2 ข้อ ข้อความที่เป็นข้อความทางด้านลบ จำนวน 2 ข้อ

ข้อความ	ความหมาย	คะแนน	
		ข้อความด้านบวก	ข้อความด้านลบ
0 หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยต่อข้อความนั้นเลย	0	10
10 หมายถึง	ท่านเห็นด้วยต่อข้อความนั้นมากที่สุด	10	0

การคิดคะแนน ทำได้โดยนำคะแนนที่ได้จากส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 รวมกัน คะแนนรวมทั้งหมดของแบบวัดจะอยู่ในช่วง 0 – 110 คะแนน ส่วนการแปลผลคะแนน จะใช้เกณฑ์ของ Dupuy (1977 cited in McDowell & Newell, 1996) ในการวัดความผาสุกทางใจ ซึ่ง Dupuy (1977) ได้กำหนดระดับคะแนนที่บอกถึงความผาสุกทางใจ ดังนี้

0 – 60	คะแนน	หมายถึง	มีความผาสุกทางใจระดับต่ำ
61 – 72	คะแนน	หมายถึง	มีความผาสุกทางใจระดับปานกลาง
73 – 110	คะแนน	หมายถึง	มีความผาสุกทางใจระดับสูง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้ง 5 ส่วน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหา ภาษา และนำชุดแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว พร้อมด้วยโครงร่างวิทยานิพนธ์ไป ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ประกอบด้วย แพทย์ที่มีประสบการณ์ในการบำบัดรักษาผู้เสพติดยาบ้า จำนวน 2 ท่าน นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 3 ท่าน พยาบาลวิชาชีพจบปริญญาโท ที่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ที่เสพติดยาบ้า จำนวน 2 ท่าน

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพิจารณาสำนวนภาษา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์ความเห็นสอดคล้องและการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิตรงกัน ร้อยละ 80 คน จากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบสอบถามการประเมินความเครียด

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงความครอบคลุมและความชัดเจนของข้อคำถาม จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 15, 18 ปรับปรุงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4, 6, 8, 10, 11, 18, 21, และ 23 ตัดข้อคำถามที่ไม่เหมาะสมออก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 12, 16 และสร้างข้อคำถามเพิ่ม 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9, 14, 27

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบโครงสร้างแบบสอบถามการประเมินความเครียดก่อนและหลังผู้ทรงคุณวุฒิ
ตรวจสอบ

การประเมินความเครียด	โครงสร้างแบบสอบถาม	
	ก่อนผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ	ปรับแก้ภายหลังผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
	ข้อความ ด้านบวก (ข้อ)	ข้อความ ด้านบวก (ข้อ)
อันตราย/สูญเสีย	9	9
คุกคาม	8	9
ทำทนาย	9	9
รวม	26	27

2. แบบสอบถามการเผชิญความเครียด

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามด้านความครอบคลุมและความชัดเจนของข้อคำถาม จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 23 และปรับปรุงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7, 19, 29, 33, และ 40

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบโครงสร้างแบบสอบถามการเผชิญความเครียดก่อนและหลังการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การเผชิญความเครียด	โครงสร้างแบบสอบถาม	
	ก่อนผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ	ปรับแก้ภายหลังผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
	ข้อความ ด้านบวก (ข้อ)	ข้อความ ด้านบวก (ข้อ)
โดยใช้ความสามารถของตนเอง	17	17
โดยอาศัยแหล่งสนับสนุนอื่นๆ	7	7
แบบหลีกเลี่ยงปัญหา	16	16
รวม	40	40

3. แบบสอบถามความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามด้านความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

ข้อ 5, 10

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบโครงสร้างแบบสอบถามความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

ความรู้สึกเห็น คุณค่าในตนเอง	โครงสร้างแบบสอบถาม			
	ก่อนผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ		ปรับแก้ภายหลังผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ	
	ข้อความ ด้านบวก(ข้อ)	ข้อความ ด้านลบ(ข้อ)	ข้อความ ด้านบวก(ข้อ)	ข้อความ ด้านลบ(ข้อ)
ความรู้สึกรักตนเอง	2	2	2	2
ความภาคภูมิใจในตนเอง	1	1	1	1
การยอมรับตนเอง	1	1	1	1
ความเชื่อมั่น	1	1	1	1
รวม	10	10	10	10

4. แบบสอบถามความผาสุกทางใจ

ผู้วิจัย ได้ปรับปรุงแบบสอบถามด้านความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2, 12, 13, 16 และ 18

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบโครงสร้างแบบสอบถามความผาสุกทางใจก่อนและหลังผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

ความผาสุกทางใจ	โครงสร้างแบบสอบถาม			
	ก่อนผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ		ภายหลังผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ	
	ข้อความ	ข้อความ	ข้อความ	ข้อความ
	ด้านบวก(ข้อ)	ด้านลบ(ข้อ)	ด้านบวก(ข้อ)	ด้านลบ(ข้อ)
ความวิตกกังวล	1	3	1	3
ความซึมเศร้า	1	2	1	2
ความผาสุกทางด้านบวก	3	-	3	-
การควบคุมตนเอง	2	1	2	1
ภาวะสุขภาพโดยทั่วไป	1	1	1	1
ความมีชีวิตชีวา	2	1	2	1
รวม	10	8	10	8

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 32 คน ในการวิจัยครั้งนี้ทดลองใช้กับวัยรุ่นที่เสพติดยาบ้าที่มารับบริการในศูนย์บำบัดรักษาเสพติดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความตรงและความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach ' Alpha Coefficient) (ประคอง กรรณสูต, 2542) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบสอบถามการประเมินความเครียด

ลักษณะสูญเสีย/อันตราย	.56
ลักษณะคุกคาม	.54
ลักษณะทำทนาย	.72

2. แบบสอบถามการเผชิญความเครียด	
ใช้ความสามารถของตนเอง	.85
ใช้แหล่งสนับสนุนอื่นๆ	.72
แบบหลีกเลี่ยงปัญหา	.85
3. แบบสอบถามความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	.57
4. แบบสอบถามความผาสุกทางใจ	.55

ทำการวิเคราะห์ข้อคำถาม โดยพิจารณาจากค่า Item Correlation ที่มีค่าติดลบ และ พิจารณาจากค่า Alpha if item deleted โดยตัดข้อคำถามที่เมื่อตัดออกแล้ว แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้น ดังนี้

1) แบบสอบถามการประเมินความเครียด

    ลักษณะสูญเสีย/อันตราย ตัดข้อ 8 ออก มีค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้น .64

    ลักษณะคุกคาม ตัดข้อ 17 ออกมีค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้น .57

2) แบบสอบถามการเผชิญความเครียด

    โดยใช้แหล่งสนับสนุนอื่นๆ ตัดข้อ 22 ออก มีค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้น .78

3) แบบสอบถามความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ตัดข้อ 8 ออก มีค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้น .71

4) แบบสอบถามความผาสุกทางใจ ตัดข้อ 8 ออก มีค่าความเที่ยงเพิ่มขึ้น .73

หลังจากตัดข้อคำถามออก ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมกับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยสร้างข้อคำถามใหม่ที่มีความกระชับและชัดเจนมากขึ้นเท่ากับจำนวนที่ตัดออก เพื่อให้โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามยังคงอยู่ครบถ้วน และมีความครอบคลุมตามคำจำกัดความจนได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จากนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงอนุญาตให้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง และเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ได้แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ของแบบสอบถามอีกครั้ง ได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือแต่ละชุด ในการทดลองใช้กับการเก็บรวบรวมในกลุ่มตัวอย่างจริง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบสอบถามการประเมินความเครียด การเผชิญความเครียด ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และความผาสุกทางใจ ในการทดลองใช้และการใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยง		
	ทดลองใช้ครั้งที่ 1 (n=32)		ใช้กับกลุ่ม ตัวอย่างจริง (n=150)
	ก่อนพิจารณา item deleted	หลังพิจารณา item deleted	
แบบสอบถามการประเมินความเครียด			
อันตราย/สูญเสีย	.56	.64	.67
ความทุกข์	.54	.57	.76
ทำร้าย	.72	.73	.81
แบบสอบถามการเผชิญความเครียด			
ใช้ความสามารถของตนเอง	.85	.85	.84
ใช้แหล่งสนับสนุนอื่นๆ	.72	.77	.80
หลีกเลี่ยงปัญหา	.85	.85	.89
แบบสอบถามความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง	.57	.71	.81
แบบสอบถามความผาสุกทางใจ	.55	.73	.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือออกจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสถาบันรัฐยาภิบาล เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 เมื่อได้รับการอนุญาต ผู้วิจัยนำโครงร่างวิทยานิพนธ์และแบบสอบถามที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงเสนอต่อคณะกรรมการวิจัย สถาบันรัฐยาภิบาล และทำสัญญาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นหลักฐาน ว่าหลังเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัย จะมอบวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน 2 เล่ม ให้กับสถาบันรัฐยาภิบาล หลังจากนั้น เจ้าหน้าที่จากฝ่ายวิจัยพาผู้วิจัยไปแนะนำตัวกับ

หัวหน้ากลุ่มงานผู้ป่วยนอก หัวหน้ากลุ่มงานระยะบำบัดรักษาด้วยยา และหัวหน้ากลุ่มงานระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ และผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 เตรียมผู้ช่วยวิจัย 1 คน ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพ โดยชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่ทำวิจัย วัตถุประสงค์ ประชากรและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ การนำเครื่องมือไปใช้ ความหมายและการให้คะแนนแบบสอบถามทุกส่วนอย่างละเอียด

2. ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในแผนกผู้ป่วยนอก สถาบันธัญญารักษ์ ซึ่งจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการ ในระยะบำบัดรักษาด้วยยา และระยะฟื้นฟูสมรรถภาพตั้งแต่เวลา 8.30 น – 16.30 น. (ทุกวัน) และ 16.00น. – 19.30 น. (เป็นบางวัน เฉพาะวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ซึ่งมีบริการคลินิกนอกเวลาในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ) จนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน 150 คน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ประเมินคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยได้รวบรวมข้อมูลบางส่วนก่อนพบผู้ป่วยจากเอกสารทางราชการ ได้แก่ ทะเบียนประวัติผู้ป่วย เอกสารการตรวจร่างกายของแพทย์ เอกสารการซักประวัติของพยาบาล และนักสังคมสงเคราะห์

2.2 ในแต่ละวันที่เก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติครบตามที่ต้องการ หลังจากนั้นผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยขอพบและแนะนำตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง สร้างสัมพันธภาพและตรวจสอบคุณสมบัติอีกครั้ง ถ้ามีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามโดยคำนึงถึงการยินยอมของกลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก สำหรับวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องได้รับการอนุญาตและเซ็นยินยอมเข้าร่วมวิจัยจากผู้ปกครองทุกราย โดยชี้แจงการพิทักษ์สิทธิให้แก่กลุ่มตัวอย่างได้รับทราบโดยละเอียด

2.3 เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอม ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง พร้อมให้ลงชื่อในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ใช้เวลาประมาณคนละ 30 – 40 นาที ภายหลังจากเสร็จสิ้นการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยกล่าวสรุปและขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยใช้เวลาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ วันที่ 17 มีนาคม 2546 -วันที่ 11 เมษายน 2546 ทุกวันราชการ ตั้งแต่เวลา 08.30 น – 16.00 น. และ ตั้งแต่ 16.00-19.30 น (เฉพาะวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ซึ่งมีบริการคลินิกนอกเวลาในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ) มีกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 150 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่

สามารถนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมมติฐานได้ จำนวน 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งมา

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคำนึงถึงการยินยอมของกลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก โดยชี้แจงการพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง เริ่มจากการแนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามและประโยชน์ในการทำวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงให้ทราบถึงสิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างในการตอบรับหรือปฏิเสธการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างทุกรายต้องเซ็นยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย ส่วนผู้ที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องได้รับการเซ็นยินยอมจากผู้ปกครอง และได้รับการให้ข้อมูลว่าคำตอบและข้อมูลทุกอย่างจะถือเป็นความลับและนำมาใช้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เท่านั้น รวมทั้งมีการใช้รหัสแทนชื่อจริงของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างสามารถแจ้งขอออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลา ก่อนที่การวิจัยจะสิ้นสุดลง โดยไม่ต้องให้เหตุผลหรือคำอธิบายใดๆ ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลต่อกลุ่มตัวอย่างและต่อการดูแลรักษาที่จะได้รับจากแพทย์และพยาบาลแต่อย่างใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package For The Social Science) และกำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ตามลำดับดังนี้

1. ทำการทดสอบข้อตั้งเบื้องต้น (Assumption) ของการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น เพื่อทดสอบข้อตั้งเบื้องต้น ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ดังนี้

1) ทดสอบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามแต่ละคู่เป็นความสัมพันธ์ในรูปเชิงเส้นหรือไม่ โดยวิธี Scatter plot ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามแต่ละคู่ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546)

ผลการทดสอบ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามแต่ละคู่เป็นความสัมพันธ์ในรูปเชิงเส้น

2) กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่เพียงพอ คือมี $n=150$ คน

3) กลุ่มตัวอย่างได้จากประชากรที่มีการแจกแจงโค้งปกติหรือใกล้เคียงปกติ

โดยพิจารณาจากกราฟ โดยวิธีการตรวจสอบโดยใช้กราฟต่างๆ ได้แก่ Histogram, Normal Probability Plot, Detrended Normal Plot และ Boxplot

สรุป ตัวแปร ทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ การประเมินความเครียด การเผชิญความเครียด ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และความผาสุกทางใจ พบว่าเมื่อพิจารณาจากกราฟ ลักษณะข้อมูลที่ได้มีการแจกแจงโค้งปกติหรือใกล้เคียงปกติ สำหรับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ และอายุ มีการกระจายข้อมูลที่มีความเบ้ คือข้อมูลเพศ เบ้ขวา เนื่องจากมีเพศชายมีจำนวน 134 คน ซึ่งมากกว่าเพศหญิงที่มีเพียง 16 คน ส่วนข้อมูลด้านอายุ เบ้ซ้าย เนื่องจากพบว่า วัยรุ่นที่มีอายุ 18-21 ปี มีจำนวนมากที่สุดถึง 83 คน (ร้อยละ 55.3) รองลงมาคือ วัยรุ่นที่มีอายุ 16 - 18 ปี มีจำนวน (ร้อยละ 35.3) และวัยรุ่นที่มีอายุ 13 - 15 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด เพียง 14 คน (ร้อยละ 9.3)

ดังนั้นข้อมูลทั้งสองตัวนี้ จึงไม่เหมาะที่จะใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผู้วิจัยจึงใช้สถิติในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ด้วยการใช้อยู่สถิติไคสแควร์ เนื่องจากเป็นสถิตินอนพาราเมตริกซ์ ที่ทำการทดสอบหาความสัมพันธ์ โดยที่ไม่ต้องคำนึงว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติ หรือไม่

2. การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ และการประเมินความเครียด นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent) ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3. การศึกษาการเผชิญความเครียด ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และความผาสุกทางใจ นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4. การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ กับความผาสุกทางใจ โดยใช้สถิติไคสแควร์

5. การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่าง การประเมินความเครียดลักษณะต่างๆ การเผชิญความเครียดในแบบต่างๆ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง กับความผาสุกทางใจ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson 's product moment correlation coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้โดยการทดสอบค่าที ที่ระดับ.05 (t-test)

เกณฑ์เปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สัมพันธ์

(r) มีดังนี้ (ประคอง กรวรรณสุด, 2542)

เมื่อ r เข้าใกล้ 1.00 หรือประมาณ 0.70–0.90 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

เมื่อ r เข้าใกล้ 0.50 หรือประมาณ 0.30–0.69 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

เมื่อ r เข้าใกล้ 0.00 หรือประมาณ 0.29 และต่ำกว่า มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ส่วนเครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงความสัมพันธ์ทางบวก หรือความสัมพันธ์ทางลบ
เท่านั้น ไม่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้